

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорти (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

Олена КОВШАР

*доктор педагогічних наук, професор, завідувача
кафедрою дошкільної і спеціальної освіти Криворізького
державного педагогічного університету,
Кривий Ріг, Україна*

ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ ЗІ СТЕЙКГОЛДЕРАМИ ЯК ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ЗВО

Актуальне питання вищої освіти - сформувати у здобувача мотивацію до майбутньої діяльності, знайти ефективні шляхи оволодіння освітньою програмою. Умови сьогодення, зокрема, Covid- 19, війна в Україні потребують нових інноваційних шляхів в організації вищої освіти.

В міжнародному освітньому просторі сучасна освіта пропонує таку форму нового часу як дуальна освіта. Організація дуальної форми освіти дозволяє не лише наблизити ринок праці до здобувача, а фактично формується через активну співпрацю ЗВО з роботодавцем.

Такі країни, як Швейцарія, Австрія, Канада, Польща мають свій цікавий досвід організації та впровадження дуальної системи освіти[3].

Сам термін “Дуальна система” (від лат. dualis - подвійний) був уведений в освітній простір в середині 60 років минулого століття в ФРН, як нова, більш гнучка форма організації професійного навчання. Так, було визначено, що дуальність як методологічна характеристика професійної освіти передбачає узгоджену взаємодію освітньої та виробничої сфери з підготовки спеціалістів певного профілю в рамках організаційно відмінних форм навчання (Hebert Baumann)[2, с. 48].

Тому, пошук творчих освітніх підходів у реалізації освітніх програм закладів вищої освіти

спрямовує Український освітній простір, до впровадження дуальної освіти, де можливість за межами теоретичного навчання сформувати професійні компетентності здобувача в практичній професійній діяльності, виконання спільних програм, проєктів, заходів для реалізації партнерської взаємодії ЗВО та роботодавців. Дуальна форма здобуття фахової передвищої та вищої освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання в закладах освіти та в інших суб'єктів освітньої діяльності з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для оволодіння програмними результатами, поглиблення практичних умінь і навичок та набуття певної кваліфікації[1].

У вищій освіті дуальна форма є одним зі способів здобуття освіти здобувачами денної форми здобуття освіти. Мета впровадження дуальної системи освіти в Україні - усунути основний недолік традиційних форм і методів навчання майбутніх кваліфікованих робітників – розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом та підвищити якість підготовки кадрів з урахуванням вимог роботодавців в рамках організаційно-відмінних форм навчання[2,с.51]. В Україні в 2023 році було затверджено Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти. Метою Положення є реалізація студентоцентрованого підходу через орієнтацію на задоволення очікувань здобувачів освіти щодо успішної роботи за фахом, формування в них сучасних знань практичного характеру, умінь і навичок професійної діяльності та командної роботи на реальних робочих місцях і у виробничому середовищі, підвищення готовності, полегшення та пришвидшення переходу випускників зі сфери освіти до трудової сфери, а також підвищення загалом їхньої конкурентоспроможності на ринку праці[1]. Зрозуміло, що пріоритетне значення в організації дуальної освіти мають роботодавці, стейкхолдери - важлива зацікавлена сторона.

Якщо ЗВО не орієнтований у своїй діяльності на інтереси зацікавлених сторін, він не може розраховувати на розвиток. Саме постійна, систематична співпраця надає можливості не лише удосконалювати якість освітнього процесу зі здобувачами, реагувати вчасно на нові тенденції в професійній діяльності педагогів і, таким чином, вносити зміни в освітній процес. Отже, освітня програма стає гнучкою, і може ідповідати потребам здобувача. Шляхи організації тісної партнерської співпраці зі стейкхолдерами різні за рівнями та видами.

Кафедрою дошкільної і спеціальної освіти Криворізького державного педагогічного університету напрацьований досвід зі співробітництва з Департаментом освіти і науки міста, укладені відповідні угоди для роботи над спільними прикладними міськими проектами. Така діяльність, науково-практична взаємодія була реалізована в міських та регіональних проектах: «Упровадження технології тьюторського супроводу формування готовності до нової соціальної позиції «школяр» дітей передшкільного віку в умовах сучасного закладу дошкільної освіти» (2019-2021р.р.); «Формування національно-мовленнєвої особистості дитини передшкільного віку» (2022 - 2024 р.р.). Кожен проєкт включав низку наукових, методичних семінарів, співпрацю з опорними закладами освіти, що розширило простір взаємодії з роботодавцями на рівні управління, менеджменту(методисти освітніх закладів) , на рівні безпосередньо педагогів-практиків. Таким чином було вирішено питання партнерської взаємодії, мотивації, співпраці, включення кращих практик педагогів в освітній процес, вмотивоване працевлаштування здобувачів. В проєктах задіяні не лише науково-педагогічні працівники, а й аспіранти, студенти. Вони були учасниками методичних семінарів, тренінгів. За результатами проєктів в освітні програми підготовки здобувачів як бакалаврського, так і

магістерського рівнів включені нові сучасні освітні компоненти в професійну та варіативну складові: «Організація управлінської діяльності в ЗДО», «Методична робота в ЗДО», «Організація партнерської взаємодії з батьками в ЗДО», «Національно-патріотичне виховання на заняттях філологічного циклу», «Формування основ демократичних цінностей у дітей дошкільного віку», «Організація STREAM освіти в ЗДО», «Організація тьюторської підтримки дітей передшкільного віку в сучасному ЗДО». Така форма співпраці допомогла студентам ще під час навчання знайти робочі місця в закладах дошкільної освіти, а Університет створив для здобувачів індивідуальну освітню траєкторію, якісно здобути їм професійні та спеціальні компетентності. Впровадження на сьогоднішньому першому етапі елементів дуальної форми здобуття освіти у тісній співпраці з роботодавцями дозволяє підвищити мотивацію здобувачів, удосконалити освітній процес, працевлаштувати здобувачів під час навчання, підвищити відповідальність як викладачів, так і роботодавців в якості підготовки майбутніх педагогів-вихователів.

Література

1. Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти <https://mon.gov.ua/ua/news/polozhennya-pro-dualnu-formu-zdobuttya-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti-zareyestrovano-v-minyusti>
2. Савицька Н. Л. Інституціональні проблеми взаємодії стейкхолдерів у вищій освіті. Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації [Текст] : зб. наук. ст. учасників Шостої Всеукр. наук.-практ. конф. Полтава : Скайтек, 2015. С. 48–52.
3. Freeman R.E. Strategic management: A stakeholder approach. – Boston: Pitman, 1984.